

6 Lees vaardig

6.1 Feit, mening, argument en tegenargument

Een tekst kan feiten en meningen bevatten. Een **feit** is iets wat waar is. Wat gezegd wordt, klopt met de werkelijkheid en je kunt het controleren. De volgende zin is een feit: 'Er zijn in Nederland publieke en commerciële omroepen.'

Een **mening** is wat je van iets of iemand vindt. Andere mensen kunnen er anders over denken. De volgende zin bevat een mening: 'Ik kijk het liefst naar programma's van de commerciële omroepen.'

Andere woorden voor mening zijn: opinie, standpunt, visie, kijk.

Om je mening duidelijk te maken en uit te leggen, gebruik je **argumenten**. Dat zijn **redenen** waarom je iets vindt. De volgende zin bevat een mening, die toegelicht wordt met een argument: 'Er moeten in het westen van het land snel nieuwe snelwegen worden gebouwd, want elke ochtend staan er kilometerslange files.'

Als iemand de mening en het argument van een ander bestrijdt, kan hij een **tegenargument** gebruiken. Bijvoorbeeld: 'Het bouwen van nieuwe snelwegen is geen goed idee, omdat er dan helemaal geen natuur meer overblijft. Je kunt beter het openbaar vervoer verbeteren, zodat de mensen eerder de auto zullen laten staan.'

Feiten zijn **objectief**, dat wil zeggen: zakelijk en niet persoonlijk.

Meningen zijn **subjectief**, dat wil zeggen: persoonlijk.

Sommige teksten zijn objectief. Dat geldt bijvoorbeeld voor een nieuwsbericht. Andere teksten zijn subjectief. Dat is bijvoorbeeld zo bij een ingezonden brief, een betoog, een recensie van een boek of film of dvd.

Meningen kunnen op verschillende manieren in teksten zijn verwerkt.

- 1 De schrijver brengt zijn eigen mening naar voren.
- 2 De schrijver geeft niet zijn eigen mening, maar beschrijft wel de mening(en) van anderen.
- 3 De schrijver beschrijft de mening(en) van anderen en voegt daar zijn eigen mening aan toe; hij reageert op de mening(en) van anderen.

Opdracht 25

Lees tekst 2 en beantwoord de vragen.

2 Verbod op smileys en chattaal

1 Chatten, sms'en en msn'en. De meeste jongeren doen het iedere dag. Handig om snel even met je vrienden contact op te nemen. Vooral als je de speciale afkortingen en smileys gebruikt. Maar veel volwassenen vinden dat chattaal slecht is voor je Nederlands. Vier Groningse scholen willen zelfs een verbod invoeren.

2 5 'Het gebruik van msn- en sms-taal is slecht voor de ontwikkeling van het Nederlands. Ik constateer dat zelf bij de leerlingen en hoor het van m'n docenten', zegt Jan Doedee, rector van een Groningse school. 'Bovendien ga je er volgens mij ook nog digitaal van pesten. Je hebt als volwassene vaak helemaal niet in de gaten dat er in cyberspace gepest wordt, omdat